

Kemikalier
J.nr. 2020-15568
Ref. HEHJO/CLCLA
Den 24. november 2020

Høringsnotat udarbejdet på baggrund af offentlig høring af udkast til (ændring af) bekendtgørelse om anvendelse af plantebeskyttelsesmidler på golfbaner

Bekendtgørelsesudkastet blev sendt i offentlig høring den 27. oktober 2020 med frist til at afgive høringssvar til og med den 17. november 2020. Høringen blev samtidig lagt på Høringsportalen. Miljøministeriet (MIM) har fra andre end offentlige ministerier og styrelser modtaget i alt 2 høringssvar med bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet og/eller den tilhørende vejledning.

I det følgende er der refereret fra de indholdsmæssige kommentarer i høringssvarene, og der er i den forbindelse anført MIM's bemærkninger til mere principielle forhold og Miljøstyrelsens (MST) bemærkninger, hvor der er tale om mere faglige emner til høringssvaret. Da høringssvaret fra Dansk Golf Union og Danish Greenkeeper Association indeholder mange elementer, er der for overskuelighedens skyld valgt at give bemærkninger til høringssvaret for hvert emne.

Der gøres for god ordens skyld opmærksom på, at Miljøstyrelsen samtidig med bekendtgørelsens ikrafttræden udsteder den tilhørende vejledning til reglerne.

Dansk Golf Union (DGU) og Danish Greenkeeper Association (DGA) anfører, at de generelt er tilfredse med de præciseringer, der er foretaget i både bekendtgørelsen og vejledningen. DGU/DGA bemærker dog, at golfbaner er meget forskellige, og at det kan være vanskeligt at presse disse arealer ned i et skema. Der bør derfor arbejdes på en større fleksibilitet i de nuværende belastningslofter, hvor der i dag alene tages hensyn til arealernes størrelse. Belastningslofterne tager således ikke hensyn til specifikke forhold på golfbanerne, som f.eks. jordens bonitet, golfbanens konstruktion eller de omgivende arealer. Dette bør indtænkes i de fremtidige belastningslofter, eller der må tages hensyn til dette i forbindelse med dispensationsmuligheder.

DGU/DGA bemærker videre, at golfsæsonerne kan være meget forskellige, og forskellige skadevoldere kan optræde med forskellig intensitet. Dette tager de årlige belastningslofter ikke tilstrækkeligt hensyn til og derfor bør der indarbejdes dispensationsmuligheder, der giver muligheder for, at golfklubberne i særlige tilfælde kan overskride belastningsloftet for de enkelte grupper. DGU/DGA nævner samtidig behovet for at de angivne belastningstal løbende evalueres, når der opstår et behov og ikke blot "mindst hvert tredje år". Dette skyldes, at der kan komme nye skadevoldere til som f.eks. dollarspot eller ske udskiftninger i de tilgængelige pesticider, hvilket vil påvirke belastningslofterne.

MIM bemærker hertil, at det siden 2005 med en aftale mellem DGU, miljøministeren og KL har været et generelt ønske, at alle golfbaner på sigt udfaser forbruget af sprøjtemidler, og at der indtil da sker en minimering af forbruget. Der er med sprøjtemiddelstrategi 2013-2015 og den første golfbekendtgørelse fra 2013 ikke i den forbindelse lagt op til at tage individuelle hensyn til golfbanerne, bortset fra i tiden omkring nyanlæggelse af banen, jf. bekendtgørelsens nærmere regler herom. Yderligere dispensationsmuligheder ift. overskridelse af belastningslofter vurderes der ikke at være grundlag for. Skulle der opstå en helt ekstraordinær situation med nye skadegørere el. lign., hvor belastningslofterne har urimelige konsekvenser for driften af golfbaner i Danmark, kan dette blive håndteret konkret med en revision af bekendtgørelsen. Belastningslofterne vil løbende blive evalueret ift. evt. behov for revision, og der samles op herpå mindst hvert tredje år.

DGU/DGA anfører, at de overordnet set er enige i den yderligere stramning af bekæmpelsesmulighederne, hvor der i forudsætningen for beregningen af belastningsloftet nu ikke længere indgår anvendelse af ukrudtsmiddel på green eller anvendelse af svampemidler på teesteder.

MSTs bemærkninger:

Fastsættelse af belastningslofter for golfbaner sker i henhold til sprøjtemiddelstrategi 2013-2015, inden for det grundlæggende princip, at pesticidbelastningen skal begrænses mest muligt samtidig med, at der opretholdes en tilstrækkelig kvalitet af golfbanens arealer. Beregningen af lofterne anvender to sæt af forudsætninger: 1. Hvor hyppigt er det nødvendigt at kunne behandle de forskellige baneelementer med pesticider, og hvor stor en andel af det samlede baneelement er det nødvendigt at behandle årligt, og 2. Hvilke godkendte pesticider vurderes det nødvendigt at anvende for at opnå et brugbart niveau af bekæmpelse af de relevante skadegørere. Her skal man vælge de mindst belastende midler, hvis de vurderes at være tilstrækkeligt effektive.

DGU/DGA anfører, at de savner mulighed for anvendelse af insektmidler til bekæmpelse af stankelbensangreb på teesteder og fairway. Deres forslag vil være, at der ændres i forudsætning 1, så der for insektmidler kan anvendes 20 % på greens, 10 % på teesteder, 20 % på fairway.

MSTs bemærkninger:

Ønsket fra DGU/DGA om øget mulighed for at bekæmpe stankelbenslarver skyldes, at larverne ernærer sig af græssets rødder og dermed forårsager skader på græsset. Endvidere kan fugle forårsage stor skade på golfbanen, når de hakker i græsset efter larverne. Begge skader nedsætter spillekvaliteten. Ift. den gældende bekendtgørelse svarer DGU/DGA's ønsker til at fastholde niveauet for behandling med insektmidler på greens og teesteder samt at nedsætte det i mindre grad på fairways fra 25 % af arealet til 20 % af arealet. Ift. høringsforslaget, hvor muligheden for at bekæmpe stankelbenlarver var sat til nul på teesteder og fairways, ønskes en bekæmpelsesmulighed på disse arealer. Reduktionen i muligheden for at bekæmpe stankelbenlarver på teesteder og fairways i høringsforslaget var foranlediget af, at DGU/DGA i forbindelse med en forhøring havde indikeret, at der ikke var behov for bekæmpelse af stankelbenlarver på disse arealer, men kun på greens. Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet (AGRO) har tilsluttet sig, at der kan være behov for sprøjtning mod stankelbenslarver på teesteder og fairways. Miljøstyrelsen er enig og vurderer, at ønsket fra DGU/DGA kan imødekommes, da det er fagligt velbegrunderet, at

golfbanerne skal kunne bekæmpe sporadiske angreb af stankelbenslarver på de banelementer, der er vigtigst ift. spillekvaliteten, nemlig teesteder, fairways og greens.

Angreb af stankelbenslarver kan medføre store skader på græsarealer. Angrebene forekommer typisk med flere års mellemrum og hyppigere på nogle baner end andre, og derfor forventes det, at der typisk kun vil være en lille andel af golfbanerne hvert år, som anvender pesticider mod stankelben. En opgørelse af forbruget af det eneste godkendte bekæmpelsesmiddel mod stankelbenslarver i perioden 2017-2019 viser, at forbruget har været ret stabilt over årene. Det kommer til udtryk ved, at der ikke var en stigende tendens. Det ses også, at størstedelen, nemlig 60-72% af det forbrugte middel mod stankelben, blev anvendt på greens, mens 8-9 % blev anvendt på teesteder, 20-31 % på fairway og under 4 % på semirough. Man kan oftest ikke forudsige, hvor et stankelbensangreb sætter ind. Da insektmidler antages kun at blive anvendt, når der reelt er et angreb (der er ingen forbyggende effekt), vurderes det alt i alt som et fagligt begrundet og rimeligt ønske, at golfbanerne skal kunne bekæmpe de sporadiske angreb på alle de banelementer, der er vigtigst ift. spillekvaliteten, nemlig teesteder, fairways og greens.

DGU/DGA anfører, at belastningsloftet for ukrudtsmidler er blevet reduceret med mere end 83 % fra 0,41 til 0,069, hvilket i høj grad skyldes, at det effektive og belastende middel Ariane FSG er forsvundet og erstattet af mindre belastende midler. Disse nye midler er desværre heller ikke helt så effektive, da man ofte ser genvækst af ukrudt. DGU/DGA ønsker derfor, at der ændres i forudsætning 1, så der bliver mulighed for at anvende ukrudtsmiddel på 15 % af semirough-arealet, så det er muligt at behandle mere effektivt i dette område, så ukrudtet ikke breder sig ind på fairway og påvirker spillekvaliteten.

MSTs bemærkninger:

Ift. både den gældende bekendtgørelse og høringsversionen af bekendtgørelsen er dette ønske fra DGU/DGA en forøgelse af muligheden for ukrudtsbekæmpelse på banelementet semirough fra 5 % til 15 % af arealet. AGRO har meddelt Miljøstyrelsen, at man er enig i, at effekten af de tilbageværende ukrudtsmidler ikke altid er sammenlignelig med Ariane FSG, som ikke længere er godkendt til anvendelse til ukrudtsbekæmpelse på golfbaner. AGRO kan derfor tilslutte sig muligheden for, at golfbanerne kan anvende mere herbicid i semirough og dermed gennemføre en supplerende sprøjtning mhp. at forhindre spredning af ukrudt ind på fairways.

Miljøstyrelsen vurderer, at DGU/DGA's ønske kan imødekommes, da det vurderes fagligt velbegrundet.

DGU/DGA anfører, at de er enige i de forudsætninger, der er anvendt i forhold til produktanvendelsen i svampemidler. Forholdet mellem forbruget af svampemidlerne Switch og Proline, mener de dog, bør være 50% til hvert produkt.

MSTs bemærkninger:

DGU/DGA ønsker at ændre fordelingen af de to svampemidler, der indgår i beregningen af belastningsloftet på greens til en ligelig fordeling. Dette ønske svarer til at fastholde forudsætningen for beregning af belastningsloftet for svampemidler i den gældende bekendtgørelse. I høringsversionen af vejledningen indgår der derimod en fordeling med 35 % Switch 62,5 WG og 65 % Proline EC 250, hvilket afspejler den reelle fordeling af forbruget af de to midler indberettet til IT-systemet Greendate over de seneste år.

AGRO har meddelt Miljøstyrelsen, at da begge midler er godkendt til bekæmpelse af sneskimmel på golfbaner, og da belastningen af Proline 250EC endvidere er væsentlig mindre end af Switch 62,5 WG, er der ikke noget grundlag for at afvige fra den fordeling af de to midler, der indgår i høringsmaterialet.

Miljøstyrelsen er enig og vurderer, at ønsket fra DGU/DGA ikke kan imødekommes, da det bør vægtes, at belastningen skal være mindst mulig, og da der samtidig ikke vurderes at ske væsentlig forringelse i golfbanernes mulighed for at håndtere sneskimmelangreb.

Fordelingen 35/65 afspejler det reelle forbrug på golfbaner i Danmark i de seneste år, og denne fordeling vurderes at give golfbanerne en tilstrækkelig mulighed for at håndtere svampeangrebene og forebygge fungicidresistens.

DGU/DGA undrer sig over, at forbruget af vækstreguleringsmidler i dag er 100% baseret på forbruget af Clipless NT, men det formoder de er baseret på tidligere indberetninger.

DGU/DGA spørger samtidig, om den procentmæssige produktanvendelse af vækstreguleringsmidler reflekterer det aktuelle forbrug på golfbanerne?

MSTs bemærkninger:

Der er godkendt to vækstreguleringsmidler til brug på golfbaner. 2019 var det første år, hvor både Clipless NT og Primo Maxx var på markedet, og her udgjorde Primo Maxx 35 % af det samlede forbrug af vækstreguleringsmidler men 60 % af belastningen, da belastningstallet er tre gange højere for Primo Maxx end for Clipless NT. Aktivstoffet er det samme og koncentrationerne næstens ens, så effekten af midlerne antages at være meget ens.

AGRO har meddelt Miljøstyrelsen, at når der findes to produkter på markedet med det samme indhold af aktivstoffer og samme godkendelse, så bør et belastningsloft være baseret på det mindst belastende af de to produkter. Derfor indgår kun det ene middel i beregningen af belastningsloftet for vækstreguleringsmidler.

Miljøstyrelsen er enig og fastholder, at kun Clipless NT skal indgå i forudsætningen for belastningsloftet, da det er det mindst belastende middel.

DGU/DGA bemærker, at en golfklubs pesticidforbrug varierer fra år til år afhængig af vejrlig og svampe- og insektangreb. Det foreslås derfor, at klubbernes forbrug beregnes ud fra et tre-årligt gennemsnit, hvilket vil give et mere retvisende billede, der tager højde for variationer mellem år.

MSTs bemærkninger:

Det vurderes, at ønsket ikke er muligt at imødekomme, da det ville forudsætte en fastfrysning af belastningslofterne for tre år ad gangen i stedet for et år. I lighed med den ændring, der nu gennemføres af bekendtgørelsen forårsaget af ændringer i udbuddet af pesticider godkendt til brug på golfbaner, må det anses for sandsynligt, at der løbende vil ske tilsvarende behov for ændringer en eller flere gange i løbet af en treårig periode, hvilket kan medføre behov for at ændre belastningslofterne. Dette vil ikke være foreneligt med et belastningsloft, der skal gælde i en treårig periode.

Ønsket virker modsat rettet ift. en anden af DGU/DGA's bemærkninger i høringssvaret, som lyder: 'Der er behov for at de angivne belastningstal løbende evalueres, når der opstår et behov og ikke blot "mindst hvert tredje år". Dette skyldes, at der kan komme nye skadevoldere til som f.eks. dollarspot eller ske udskiftninger i de tilgængelige pesticider, der vil påvirke belastningslofterne'.

Miljøstyrelsen er enig i, at det kan være nødvendigt at evaluere og evt. ændre belastningsloftet hyppigere end hvert 3. år og vil løbende foretage en vurdering af behovet.

DGU/DGA bemærker, at i vejledningen er nævnt bekendtgørelsens forhold til golfbaner på kommunalt ejet jord. Her savnes tilsvarende vejledning i relation til de golfbaner, som er beliggende på statens arealer.

MSTs bemærkninger:

Ønsket imødekommes, og der tilføjes tekst i vejledningen omhandlende golfbaner placeret på statsejede arealer. Her vil det blive beskrevet, at der gælder det samme som for kommunalt ejede arealer nemlig, at: Såfremt der gælder mere vidtgående krav fra den statslige ejers side, end der er fastsat i golfbekendtgørelsen for så vidt angår anvendelse af plantebeskyttelsesmidler, er det den statslige ejers krav, der er gældende.

DGU/DGA bemærker, at den nedsatte følgegruppe, der blev dannet i forbindelse med den grundlæggende baggrundsrapport for bekendtgørelsen tilbage i 2013, bør fastholdes og mødes minimum en gang om året. Her kan bekendtgørelsens virkning følges, herunder belastningslofternes niveau.

MSTs bemærkninger:

Der eksisterer en følgegruppe under Pesticidstrategi 2017-2021, hvor indsatser for at reducere brugen af pesticider på golfbaner drøftes. Gruppen afholder møder én til flere gange om året. Både DGA og DGU vil i lighed med hidtidig praksis også fremadrettet blive inviteret med til disse møder.

DGU/DGA ønsker, at beskrivelsen af resistensproblematikken, der tidligere indgik i bekendtgørelsens § 6 stk.2, bliver tilføjet igen. Med kun få midler til rådighed er resistensrisikoen yderst relevant for golfsporten.

MIM bemærker, at for så vidt angår det anførte om resistensproblematikken (tidligere reguleret i bekendtgørelsen), så er dette fortsat relevant ved valg af bekæmpelse med sprøjtemidler på en golfbane. Det er vigtigt at forebygge resistens, hvilket der nu vil blive redegjort for i vejledningen til reglerne, hvor denne problematik behandles mest hensigtsmæssigt.

DGU/DGA oplyser, at eftersom sneglemidler ikke anvendes på golfbaner, er det fint at denne kategori er fjernet fra bekendtgørelsen.

MIM kvitterer for støtten til at fjerne sneglemidler fra bekendtgørelsens område, da disse ikke anvendes på golfbaner.

DGU/DGA anfører, at det er vanskeligt for de danske golfklubber at holde sig orienteret om, hvilke pesticider der er godkendt til anvendelse på græsarealet. DGU og DGA er derfor glade for, at det fremgår, at denne liste jævnligt vil blive opdateret.

MIM gentager tilsagnet om, at listen over godkendte sprøjtemidler vil blive opdateret jævnligt for at skabe det nødvendige overblik.

DGU/DGA bemærker, at der bør ses på, hvordan uddannelsen for greenkeepere kan styrkes yderligere. Uddannelse af greenkeepere er en vigtig hjørnesteen i implementering af IPM, og derfor bør dette fortsat styrkes i samarbejde med Miljøstyrelsen. Der bør desuden lægges vægt på de gode eksempler og evt. demonstrationsanlæg.

MSTs bemærkninger:

Miljøstyrelsen er enig i, at greenkeepernes uddannelse og efteruddannelse er vigtig i forhold til at øge implementeringen af forebyggende tiltag og reducere brugen af pesticider på golfbaner, og Miljøstyrelsen drøfter derfor disse emner med branchen på de kommende møder i ovennævnte følgegruppe.

DGU/DGA bemærker, at der bør ses på støttemuligheder for forskning inden for golf og miljø for at fremme alternativer til plantebeskyttelsesmidler og samtidig bevare kvaliteten på golfbanerne. Mulighederne for støtte er på nuværende tidspunkt meget begrænset og har alene været op til golfbranchen selv, via den fælles nordiske golf forskningsfond STERF.

MSTs bemærkninger:

Det er muligt at søge om forskningsmidler via Miljøstyrelsens program for bekæmpelsesmiddelforskning, lige som der kan søges om tilskud relateret til alternative pesticider. Der er hidtil både finansieret forskningsprojekter relateret til golfbaner og projekter vedr. afprøvning af alternative pesticider.

Dansk Planteværn (DP) anfører, at det er bekymrende, at belastningsloftet for ukrudtsmidler nedsættes med yderligere 83%, hvilket begrænser muligheden for at opnå det nødvendige behov for bekæmpelse. Bekæmpelse af f.eks. ukrudt er et problem på hele golfbanen, og ukrudtsproblemer kan hurtigt sprede sig, hvilket påvirker spillekvaliteten. DP efterspørger yderligere fleksibilitet med hensyn til brug af vækstreguleringsmidler på hele golfbanen, da disse kan reducere behov for slåning og dermed potentielt spille en rolle med henblik på reduceret klimatryk. DP efterspørger også en mere regelmæssig opdatering af tabellen, da nye produkter med vigtig anvendelse på golfbaner kan opnå godkendelse indenfor 3 år.

MSTs bemærkninger:

Den væsentligste årsag til, at belastningsloftet er reduceret for ukrudtsmidler, er, at det ikke længere er muligt at anvende midlet Ariane FSG. Dette middel har et langt højere belastningstal end de andre ukrudtsmidler, der er godkendt til ukrudtsbekæmpelse på golfbaner. Ved at erstatte Ariane FSG med andre ukrudtsmidler med lavere belastning er der opnået en væsentlig reduktion i belastningsloftet. Miljøstyrelsen foreslår, at et ønske fra DGU/DGA imødekommes, jf. ovenfor, så det bliver muligt at benytte ukrudtsmidler på en forøget andel af golfbanernes semirough.

Angående øget anvendelse af vækstreguleringsmidler vurderer Miljøstyrelsen, at en øget anvendelse af vækstreguleringsmidler på golfbaner ikke vil være i overensstemmelse med formålet med golfbekendtgørelsen, da brugen af vækstreguleringsmidler ikke bidrager til at bekæmpe skadevoldere, og brugen vil medføre en væsentlig øget pesticidbelastning på golfbaner.

Angående justering af belastningsloftet vil Miljøstyrelsen løbende vurdere behovet for at justere belastningsloftet. Om nødvendigt vil det ske hyppigere end hvert 3. år.